

Чрез
Председателя
на Народното събрание
г-жа Цецка Цачева

09.02
Цецу

До
Министъра
на финансите
на Република България
г-н Владислав Горанов

ВЪ ПРОС

от Методи Андреев – народен представител от 43-то Народно събрание

На основание чл. 90, ал.1 от Конституцията на Република България и във връзка с чл. 91, ал.1 от ПОДНС внасям въпрос

Относно: липсата на хармонизация на българското законодателство с разпоредбите на директива 92/83/EИО на Съвета на Европа от 19.10.1992 г. по отношение на т.н. „малки производители“ на етилов алкохол.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

Ако добросъвестно и без лобистки пристрастия се направи един преглед на разпоредбите на Раздел V „Етилов алкохол“ на Директива 92/83/EИО на Съвета на Европа, безспорно ще се установи, че съответните разпоредби в нашето законодателство, регламентиращи дейността на т.н. „малки обекти за дестилиране“ на етилов алкохол, не отразяват правилно смисъла на съответните текстове от цитираната Директива. Нещо повече! Прави впечатление, че в Закона за акцизите и данъчните складове съществуват редица разпоредби, въвеждащи определени рестрикции, затрудняващи дейността на малките производители на етилов алкохол, които не са в съответствие с духа на същата тази Директива. Така се поставя под въпрос въобще съществуването на малки производители в този бранш. Очевидно по този начин, две, три големи фирми,

произвеждащи етилов алкохол, използвайки лобитата си в Парламента и в бизнеса, представляван от КРИБ, се опитват да монополизират българския пазар. Така с протекцията на държавата, някогашният държавен монопол върху производството на етилов алкохол, се превръща в частен за шепа големи производители.

За съжаление и в други икономически сфери спрямо малките производители се води подобна рестриктивна политика. Тя поставя под въпрос тяхното съществуване и оцеляване, като по правило винаги се облагодетелстват малко на брой големи производители. И при сегашното управление ситуацията не е по-различна. Пред очите на всички едно парламентарно лоби, „загрижено” за събирамостта на акциза от малките обекти за дестилиране на етилов алкохол, чрез законодателните си предложения, почти успя да ликвидира бизнеса на стотици, да не кажа хиляди, български граждани. В същото време държавата, в лицето на повереното Ви министерство и на Министерство на икономиката и до сега не е завършила процедурата по т.н. нотификация на средствата за измерване и контрол за големите производители на етилов алкохол! Това безспорно възпрепятства по-строгия контрол върху произведените количества алкохол, като при констатиране на нарушения не може да се гарантира изпълнението на наложените санкции. Оправданията за това са различни, включително и че забавянето се дължи на отмяната на съответната европейска директива. Но фактът е налице. В същото време за малките производители се действа бързо и безкомпромисно, така че тяхното съществуване е поставено на карта. Очевидно и при този случай българска поговорка, че „сме скъпи на триците и евтини на брашното”, е в сила.

Господин министър, ние може би сме единствената европейска държава, която ако не може да осигури надежден контрол върху един бизнес, е готова да го ликвидира, представяйки тези си действия като борба със „сивата” икономика. Такъв е и случаят с малките обекти за дестилиране на етилов алкохол. Никой не отрича, че до сега контролът върху тези обекти не беше достатъчно строг и ефективен. Но за това не са виновни техните собственици, а държавата и съответните ѝ институции, които не са разработили адекватна система за контрол! В този смисъл предложението, лицензирането и контролът върху малките обекти за дестилиране на етилов алкохол да става от общините, е добро и ще създаде условия за по-висока събирамост на акциза. Защо тогава рестрикциите спрямо тези малки производители продължават да се увеличават до степен, че се обезмисля тяхното съществуване!? Именно в такава посока са и някои от разпоредбите на новия ЗИД на Закона за акцизите и данъчните складове, внесен от Менда Стоянова и група народни представители. Там, в резултат на неправилно тълкуване на съответните текстове от цитираната Директива, се застъпва становището, че малки обекти, извършващи

услугата „дестилиране на етилов алкохол”, са такива, които годишно произвеждат не повече от 10 хектолитра чист алкохол!!! За съжаление и Вашето становище, изразено в писмо изх. № 01-00-110/ 24.03.2016 г. до парламентарната Комисия по бюджет и финанси, е също толкова неправилно, като въобще не отговаря по смисъл на цитираната в него европейска Директива. Вашите специалисти, обаче много добре знаят, че по смисъла на Директива 92/83/EИО, ограничението от 10 хектолитра чист алкохол годишно се отнася САМО за малък обект за дестилиране, който е лицензиран на името на определен селскостопански производител и в който се произвежда етилов алкохол ЕДИНСТВЕНО с търговска цел и то САМО от собствената продукция от грозде или плодове на собственика му! Нещо повече в т. 4 от чл. 22 на Директивата, за такива малки селскостопански производители, произвеждащи етилов алкохол с търговска цел, се казва: „Държавите-членки могат да въведат разпоредби, по силата на които алкохолът, произведен от малките производители, се пуска в свободно обръщение веднага след като е произведен (при условие, че производителите не са изпълнявали сделки между държавите-членки), без за него да се прилагат правилата относно акцизните складове и се облага с окончателен акциз по единна ставка.”.

В същото време, за да бъдат тези малки производители конкурентноспособни, в т. 1 от чл. 22 на цитираната Директива е предвидена възможност, произведеният в малките обекти за дестилиране етилов алкохол да се облага с до 50% по-нисък акциз! Затова в т. 2 на същия член, за да не се допускат измами и злоупотреби с този по-нисък акциз, се изисква всеки малък обект за дестилиране да е „правно и икономически независим от който и да е друг обект“ и да „не осъществява дейността си по предоставен лиценз“! С други думи, ако в България правилно се приложи цитираната европейска Директива, то всяко лице с регистрирано лозарско или овошарско стопанство ще може да лицензира на свое име малък обект за дестилиране, в който ще може да произвежда годишно до 10 хектолитра чист алкохол от своя собствена продукция от грозде или плодове. Съответно това лице, след като си плати наведнаж дължимия акциз, намален до 50% спрямо основната ставка за страната, ще може да продава този алкохол без да използва данъчен склад!!! Защо ли това не е уредено в родния Закон за акцизите и данъчните складове и чии интереси биха се засегнали???

Що се отнася до обектите за дестилиране на етилов алкохол, които се използват САМО за услуги на населението, то за тях важи т. 6 от чл. 22 на същата директива. Тази точка е добавена в Директивата след като България е станала член на ЕС и не променя рамката, зададена в точки от 1-4 на чл. 22! Вижда се, че за тези обекти в т. 6 не са дадени НИКАКВИ ограничения, нито за общия обем на съдовете в тях, нито за периода, през

който те могат да работят. Това е нормално, защото приходът на техните собственици трябва да е гарантиран през цялата година и да е достатъчен, за да поддържат бизнеса си и да изхранват семействата си. А техните приходи са САМО от такси за услугата, която те извършват, а именно производство на етилов алкохол за семейства, производители на грозде и плодове! В условия на пазарна икономика не може да се ограничават приходите от една услуга, като се лимитират общия обем на съдовете и периодът, в който тя може да се ползва. Оправдание за това не може да бъде липсата на адекватен контрол! По-стриктният и качествен контрол е ЗАДЪЛЖЕНИЕ на държавата! Борбата със „сивата“ икономика не може да се води с рестириции и ограничения. Затова и Директива 92/83/ЕИО на Съвета на Европа не трябва да служи за оправдание на тези, които я четат така както дяволът чете евангелието!!!

Господин министър, в тази връзка моля да ми отговорите писмено на следните актуални въпроси:

1. В т. 4 от чл. 22, Раздел V „Етилов алкохол“ на Директива 92/83/ЕИО се говори за т.н. „малки производители“ на етилов алкохол. В тази връзка според Вас:

- какво количество чист етилов алкохол на година могат да произвеждат тези малки производители, така както това е определено в разпоредбите на цитираната Директива;
- кои са обектите за дестилиране, съгласно цитираната Директива, в които тези малки производители могат да произведат разрешеното им количество етилов алкохол, за да го предложат на българския пазар;
- какъв е акцизът, съгласно цитираната Директива, който малките производители трябва да заплатят на държавата или общината преди да пуснат произведения алкохол на пазара;
- защо текстът на точка 4 от чл. 22 не е транспорниран по никакъв начин в Закона за акцизите и данъчните складове и чии интереси биха се накърнили?

2. Ако се приеме, че тълкуването, което Вие правите на Директивата, е вярно, а именно, че под „специализиран малък обект“ за услуги на населението трябва да се разбира обект, в който годишно се дестилира до 10 хектолитра чист алкохол, то как икономически според Вас ще оцелеят тези обекти?!

За да Ви подпомогна при отговора, ще Ви представя една елементарна сметка:

- *максимално разрешено количество чист алкохол на година – 1000 л. ≈ 2380 л./год. 42 градусова ракия;*

- при разрешено производство на домашна ракия за собствена консумация до 30 л./семейство, един специализиран малък обект ще обслужи около 80 семейства/год.;

- при такса от около 40 лв. за дестилиране на 30 л. домашна ракия, общият приход на един специализиран малък обект за година ще е $80\text{ сем.}/\text{год.} \times 40\text{ лв.}/\text{сем.} = 3200\text{ лв.}/\text{год.}$. В тази сума влизат разходите за счетоводство, осигуровки, ток, вода, охрана и данъци които трябва да бъдат приспаднати, за да се получи печалбата от извършената дейност.

Господин министър, този пример показва, че начинът, по който вие тълкувате Директивата, прави ИКОНОМИЧЕСКИ НЕВЪЗМОЖНО законното съществуване на специализирани малки обекти за дестилация на етилов алкохол! Затова настоятелно Ви моля конкретно да mi отговорите на всеки един от поставените въпроси.

С уважение:

Методи Андреев